

Av
Fredry Ludvik
Larsen

UTSTILLING:
Under nyåringen av Sisa-kultursenter i Bassekop for et år siden hadde Masoomo sin første utstilling. Flere bilder ble solgt under den godt besøkte utstillingen, noe hun angir på i dag.

KUNSTNER: – På samme måte som en poet uttrykker sine følelser gjennom ord, tegner og maler jeg følelsene mine, forteller den unge kunstneren Masoomo Baqeri.

Sterke følelser på lerret

Med kunst som redskap kom Masoomo Baqeri til Alta for halvannet år siden. Nå forsøker hun å legge en svært dramatisk fortid bak seg.

Den talentfulle jenta begynte med tegning og malning som tolvåring, og ble snart lagt merke til av lærerne på skolen som oppmuntret henne til å fortsette med det kreative arbeidet.

Etter hvert holdt ikke bare bildene hennes en høy teknisk standard, men hadde også et unikt uttrykk ved seg.

Det få visste var at tegning og malning var i ferd med å bli viktigere for den unge jenta enn noe annet.

For henne handlet det rett og slett om å overleve-mentalt.

Elsker kunst
– På samme måte som en poet uttrykker sine følelser gjennom ord, tegner og maler jeg følelsene mine, forteller hun til Allaposter for hun fortsetter:

– Men jeg maler også temaer som omhandler folket mitt. Fiendens skrev historien vår, men fremtiden skal vi skrive selv.

Masoomo har brukt utallig med timer på YouTube for å studere forskjellige maleteknikker, og enda flere timer med tegnearket eller lerretet foran seg.

Hun er blitt en perfeksjonist og det er kanskje ikke så rart når det er den gamle mesteren Leonardo da Vinci som er hennes store inspirasjon.

– Jeg elsker kunst, for i den kan jeg være helt fri. Der er det ingen regler, presiserer hun når hun blir spurt det dumme spørsmålet om hvorfor akkurat kunstner er blitt så viktig for henne.

Når hun får sitte i fred og ro med sin egen sårbarhet blir penselen som en forlengelse av kroppen, og livets sørgelighet blir for en stakkert stund kun en fjern distraksjon.

Folkemord
Til daglig går Masoomo på norskskurs i Alta og to dager i uken har hun praksis på Rema 1000.

Den målrettede jenta er også ferdig med teorien til seriffikat for bil. Om ikke lenge sitter hun forhåpentligvis i sitt eget kjøretøy og farter rundt i Alta og resten av Finnmark.

Masoomo ser lysere på livet nå, men det har ikke alltid vært slik.

Med egne ord forteller hun til Allaposten om en svært problematisk og dramatisk fortid:

– Jeg er født og oppvokst i Quetta, en by med rundt to millioner innbyggere og som ligger klemt mellom store nakne fjell i Pakistan. Etisk er jeg av hazarafolket, og familien min kommer opprinnelig fra byen Jaghori i Afghanistan. Helt siden slutten av syttenhundretallet har folket mitt vært utsatt for flere brutale folkemord, både i Afghanistan og Pakistan. Nå er det i midtdiend den grusomme terrororganisasjon Taliban som har tatt et dødelig jerngrep over regionen. Famili-

len min prøvde å flytte tilbake til hjemlandet vårt når jeg var ni år gammel, men det viste seg fort at det var umulig å skape seg en fremtid det krigsherjede landet. Vi var livredd, for oppdaget noen at vi var hazara ville vi blitt drept.

Det lille huset
Den unge jenta som sitter foran meg ved et lite bord i første etasje på Sisa kultursenter i Bassekop er stilsikkert kledd.

Den blå dongerbuksen og jakken matcher hverandre perfekt. Under jakken har hun på seg en rødrettet fanelskjorte som blir til en frisk kontrast mot den monotone dongerfargen.

Som hodeplagg bærer hun en svart hijab med mørke- og lysgrå striper.

Hijaben er pent danna og fremhever de vakre ansiktstrekkene.

Men bak de mørke og dype øynene hennes skjuler det seg altså en bekvart fortid og hvis man ikke ser Masoomo – men kun hører stemmen hennes, kan man bli lurt til å tro at hun er eldre enn sine fjue år.

– I Pakistan ledte vi et lite hus. Huset hadde kun ett rom som måtte fungere som oppholds- og soverom til mor, meg og til minne to eldre søstre.

Det var en svært vanskelig tid for de fire damene og selv om de prøvde å lette på den lamnende fattigdommen med å jobbe som syersker hver dag etter skoletid, ble de også offer for mannen og kvinnen i gata.

Uten en mann i huset skilte Baqeri-fa-

milen seg ut, og selv vanlige mennesker kan være nådeløse når de føler at noen ikke passer inn.

Men det aller verste var redselen for selvmordsbombere og frykten for å bli kidnappet:

– En gang stoppet sikkerhetsvakten på skolen vår en mann som prøvde å komme seg inn. I et forsøk på å utføre den grusomme gjerningen han var kommet for begynte han å fikle med noe under klærne sine før vaktene nådde bort til han. Heldigvis viste det seg at utlasermekanismen til bombene han hadde på seg ikke fungerte. Andre har ikke vært like heldige. Rett etter hendelsen på vår skole ble to elever og to lærere drept av en selvmordsbomber på en skole i nærheten.

Eksplosjon
Masoomo fortsetter på sin rystende beretning om livet i Pakistan og kommer inn på den gang hun og søsteren skulle til et av fruktmarkedene i Quetta. Byen er kjent for sine saftige frukter og ofte tok jentene turen til den travle markedsplassen for å sikre seg en ny forsyning med ferske varer.

De to søstre hadde som vanlig levet moren at de skulle være raske, for hun engstet seg voldsomt når jentene ikke var i nærheten. Hun klarte rett og slett ikke å ta de bekymringer lengre, til det hadde både hun og dotrene opplevd alvorlig mye grusomt.

Masoomo og søsteren har bestandig hatt et godt forhold til hverandre og som alltid hadde de mye å snakke om. Ivrig nærmet de seg plassen.

Booooooooo!!! En voldsom eksplosjon. Det dødelige drønet spredde seg som ekko mellom fjellene før det ble kvalt av menneskeskrik. Tidens sto stille. Alt var bare kaos. Noen løp til, noen løp fra. Menneskekropper var revet i filler. Lukten, lydene, skrikene. Barn, voksne, ungdommer.

– De skulle jo bare kjøpe fersk frukt, sier hun oppgitt.

En selvmordsbomber hadde lyktes på sitt bestialske oppdrag og jentene ble i ettertid fortalt at hele hundreogtjue mennesker mistet livet på torget denne sørlige dagen. Mange ble også alvorlig skadd.

– Skyt dem!
– Det var ikke bare den ene gangen vi ble utsatt for direkte fare.

Masoomo forteller videre at det vanligvis er negativt å ikke ha en mann med seg, men en gang ville skjebnen det annerledes.

De tre søstrene satt i baksetet på en bil da det brått dukket opp to bevapnede menn. Med bestemte skritt gikk de to terroristene til hver sin side av bilen før de rev opp bakkøren med sine kraft.

– Skyt dem! skrek den ene mannen høyt.

– Stopp, det er bare kvinner i bilen. Ikke skyt.

Det var den andre mannen som ga kon-

trabeskjeden. Han hadde heldigvis klart å få et raskt overblikk over passasjerene i bilen.

– Du vet, det er mange menn i Afghanistan og Pakistan som går med kvinnelige klær og burka for å skjule seg. Alle de mennene har en grunn til å gjemme seg, men grunnen kan være svært forskjellig.

Noen vil skjule seg for Taliban og andre terrorgrupper, mens andre er terrorister som skjuler for sikkerhetsvakter og politi.

Det er ikke uvanlig at den siste gruppen også gjemmer bombebelter under de vide klærne.

Fortvilet
Alt er ikke idyll selv om at kvinnene i familien Baqeri har kommet seg trygt til Alta. Tilbake i Pakistan sliter det to små barn som enda ikke har kommet seg til Norge, og pappaen som skulle ta vare på barna, er sporløst forsvunnet.

Moren til ungene forsøker selvsagt å finne en løsning for å få ungene hit, men mens den kampen foregår holder fortvilelsen på å tære henne sakte men sikkert opp. Situasjonen er ikke til å holde ut.

Født på ny
Likevel prøver Masoomo å se positivt på fremtiden.

– Bare situasjonen løser seg med tante-ungene mine, så kan vi virkelig starte på nytt.

Hazare-jenta har også ønsket om å dra tilbake til Afghanistan når det blir trygt for henne:

– Da vil jeg hjelpe å hjelpe andre fattige som ikke har fått samme mulighet, forteller hun.

Men akkurat nå er det livet i Alta som gjelder.

Her trives Masoomo veldig godt og får hun det som hun ønsker blir hun snart en del av kunstmiljøet i byen.

– Det var som å bli født på ny da jeg kom hit. Hjemme kunne vi ikke gå ut etter at det ble mørkt, mens her kan vi gå ut når tid som helst på døgnet. Ikke bare har vi frihet her, men rettigheter også, noe som slattes ikke er en selvfølge for kvinner i Pakistan og Afghanistan.

Masoomo ser tankfullt ut i rommet, mens hun forsiktig fjerner med tegneblokken som ligger på bordet. For et år siden hadde hun sin første utstilling i denne bygningen. Bildene ble tatt svært godt i mot, men hun angret fortsatt på at hun solgte flere av dem.

– Jeg savner dem virkelig og jeg tror ikke at jeg klarer å selge flere bilder, i alle fall ikke i nær fremtid. Men får jeg en mulighet til å gå inn i et bokforlag, gjør jeg kanskje det.

Ikke en gang har hun smilt under samtalen, men med en så alvorlig historie faller det seg helt naturlig.

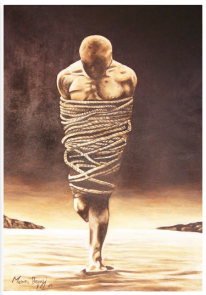
Atter en gang leder hun samtalen bort fra kunst sin. Den kunstner hun bruker for å overleve. Stille avslutter hun:

– I bynene til norske barn ser man lek, håp og fremtid, mens det kun er en intets frykt og håpløshet å spore i de små barneansiktene hjemme.

KVINNEKLÆR:
Scenariet som utspiller seg på denne akvarellen er noe som skjer fra tid til annen i Afghanistan og Pakistan. En mann blir arrestert i kvinneklær og soldatene finner flere belter med dødelige bomber under de vide klærne.

FR SOM FUGLEN: – Det er slik jeg ønsker å føle meg.

FANGET: Vanskeligheter kan forandre livet, men aldri kvele håpet i menneskene.

FAVORITT: – Det må bli dette bildet om jeg skal plukke ut ett. Sårbarheten til gutten som står foran den store Buddha-figuren tittaler meg sterkt, forklarer kunstneren.